

# V Stari Ljubljani bo vzgojnovarstveni zavod

Na sestanku političnega aktiva članov ZK in drugih družbenopolitičnih delavcev z območja Stare Ljubljane je prišlo do pomembne odločitve. Vsi navzoči, med katerimi sta bila tudi kustos LRZ za SV Majda FRELIH in ing. arhitekt JEGLIČ, so soglasno sprejeli izmed predloženih lokacij za gradnjo VVZ v Stari Ljubljani lokacijo v ulici na Grad 2. Lokacija je očitno najugodnejša tako glede hitrosti gradnje kvalitete in ne nazadnje cene. Vsi ostali lokacijski predlogi bi zahtevali zna-

tno večja sredstva, poleg tega pa bi šlo v teh primerih le za drage adaptacije v starih hišah z nezdavnimi, vlažnimi, za otroški vrtec premalo primernimi prostori.

Za lažje razumevanje že prej omenjene pomembne odločitve je treba omeniti vsa prizadevanja naprednih sil Stare Ljubljane za gradnjo VVZ na območju Stare Ljubljane že od leta 1969 dalje pa vse do danes. Predvidevanja so bila vselej brezuspešna.

Prednost lokacije v ulici Na

Grad 2 je očitna. Lokacija ima odlično lego in bo možno zgraditi nov dveetažni objekt, ki bo imel idealno lego jug — sever z uporabo igrišča in bližino grajskega pobočja. Lokacija je odmaknjena od prometnega hrušča, je dostopna po neprometnih ulicah Starega in Gornjega trga, ima dovolj sonca in svežega zraka. Stroški bi znašali predvidoma 2,8.50.000 dinarjev ali povprečno na enega otroka 17.700, kar je sorazmerno poceni, predvsem pa najceneje od vseh predlaganih variant.

Prejšnja lokacija v Gregorčičevi ulici 3 bi zahtevala ob gradnji VVZ kar 13 nadomestnih stanovanj, tako da bi predvideni stroški adaptacije dosegali 10.000.000 dinarjev. O tej lokaciji je razpravljala celo komisija za družbeno nadzorstvo skupščine občine Ljubljana Center in zadevo vrnile krajevni skupnosti v nadaljnjo presojo glede racionalnosti porabe tako velikih družbenih sredstev. Krajevna skupnost naj bi sklicala zbor volivcev, ki naj bi odločali, ali je VVZ na območju KS Stara Ljubljana potreben in če se strinja s tako veliko investicijo. Že pred zborom volivcev in sestankom političnega aktiva so o stvari razpravljali odbori družbenopolitičnih organizacij na terenu, med njimi DPM, SZDL, RK in ZK. Vsi so soglašali v tem, da bi bilo vlaganje sredstev v lokacijo v Gregorčičevi ulici primer neracionalne porabe družbenih sredstev in je treba za to poiskati novo lokacijo.

Ob predloženih novi lokaciji je že razpravljal svet za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo pri občinski skupščini, ki je v celoti sprejel predloženo novo lokacijo kot edino možno.

Prepričani smo, da je prav sestanek političnega aktiva v Stari Ljubljani prižgal zeleno luč za uresničitev dolga leta načrtovanega, vendar ne izpeljanega načrta.

JANI SINKOVEC

## Sistematično idejnopolitično delo z mladimi

Na 2. seji sveta ZK krajevne skupnosti Ajdovščina, ki je bila 6. marca 1973, so obravnavali idejnopolitična vprašanja vzgoje in izobraževanja. Poudarili so problem idejnopolitične vzgoje mladine, s katerim bi se morale ukvarjati ne le šole, temveč vse družbenopolitične organizacije na terenu.

Danes z oblikovanjem politične zavesti šolske mladine ne moremo biti povsem zadovoljni. Gre za to, kako se ta mladina ideološko vzgaja. Čeprav imamo mladinske organizacije, marksistične krožke po šolah, je vprašanje, če dajemo mlademu človeku vselej zadostno osnovo za pravičen pogled na svet. Kako podajamo mlademu človeku snov in ali mu jo posredujem v dialektični obliki. Marksizem je nauk, ki ga lahko vključimo v vse predmete. Toda v naših šolah nekateri pedagogi nemalokrat še vedno metafizično gledajo na pojave okrog sebe in pri razlagah ne dajejo mlademu človeku dialektične vsebine, ki je še kako pomembna za njegov osebni razvoj. S tako idejnopolitično vzgojo bi bilo treba pričeti od vsega začetka. Le s sistematičnim idejnopolitičnim delom in dviganjem zavesti naših otrok in šolske mladine bomo utrjevali mlademu človeku osnove marksističnega pogleda na svet.

Mladina je prizadevna in deluje v organizacijah s pričakovanim in velikim zaupanjem prav zato, ker ceni napore in uspeh našega delavskega razreda in partije in zato smo ji dolžni posvetiti posebno pozornost na vseh področjih njenega udejstvovanja. Z vztrajnim delom bomo iz mladih ljudi izoblikovali lik člana ZK, ki se izraža v zavednosti, politični in družbeni aktivnosti, predanosti smotrom, etiki, morali in skromnosti, ki bo dostojen na-

slednik vsega tega, kar je ustvarila naša ZK.

Takšna mladina bo tesneje povezana z bojem delovnega človeka, ki je povezan z družbenim napredkom.

Sprejeli so sklep, da je treba v šoli Prežihovega Voranca in vzgojno varstvenih ustanovah na območju KS Ajdovščina ugotoviti število članov ZK med vzgojitelskim kadrom, proučiti stanje ter si prizadevati dvigniti idejnopolitično raven.

Po pregledu sklepa prve seje sveta ZK so ugotovili, da je komisija za reorganizacijo osnovnih organizacij ZK v krajevni skupnosti Ajdovščina ustanovila štiri osnovne organizacije namesto dosedanjih treh. Člani ZK so se organizirali v tistih OZK, kjer so zaposleni.

Na koncu je bil izvoljen petčlanski sekretariat sveta. Za novega sekretarja je izvoljen dr. Damjan Viktor.

D. V.

## Zmerjanje z gospodom

Legendarni aktivist barjanskega rajona Matija Škraba je po vojni živel zelo skromno in neurejeno. Njegovi soborci so izvedli, da stanuje na nekem podstrešju in da mu manjka najosnovnejših reči za spodobno življenje, kakršnega si je kot borec, aktivist in revolucionar zaslužil. Sklenili so, da mu pomagajo. Bilo pa je to pred kakimi desetimi leti, zato je občinski odbor ZZZB NOV Ljubljana-Center predlagal, da bi Škraba dobil socialno podporo. Neko mlado uslužbenko iz občinske skupščine so določili, da Matijo pokliče in mu podporo izroči. Ko je Matija stopil v urad, ga je uslužbenka nagovorila nekako takole:

»Gospod Škraba, poklicali smo vas, da bi vam dali socialno podporo...«

Matiji je zastal korak in kri mu je pognala v glavo.

»Ti, smrklja, boš mene zmerjala z gospodom in s socialno podporo? Pfej!« Grdo je pogledal, se obrnil in odšel.

Ta prigoda je pomagala, da so za borce izumili priznavalnino, zmerjanje z gospodom pa se nadaljuje...

Za novo leto bi bil rad kupil nekaj voščilnic. Ker voščim le svojim nekdanjim bojnim tova-

rišem, bi bil rad dobil voščilnice s partizanskimi motivi. Stopil sem v trgovino, ki se tako imenuje, da bi jih moral imeti. Ko sem sredi trgovine premišljal, kam bi se obrnil, ker nikjer ni bilo prodajalke, se nenadoma pojavi mlado dekle.

»Gospod, kaj želite?«

Zaprlo mi je sapo in že naslednji hip sem izdaval: »A, tukaj se greste gospode?«

»Oprostite!« se je v hudi zadregi opravičila deklica, potem pa mi pokazala skladovnice voščilnic, češ naj pogledam, da pa dvomi, če bom našel kaj takega. In res nisem našel niti ene s partizanskim motivom. Zlovoljen sem odšel in sem mislil: »Gotovo v tej hiši vladajo gospodje, ne pa tovariši...«

Po poti sem se spraševal, zakaj me po trgovinah ogovarjajo z gospodom ravno mlade prodajalke-vajenke. Prav gotovo zaradi tega, ker jih tako učijo v šolah. So profesorji, ki mlade iz partizanskih družin celo prepričujejo, da je na svetu neko nevidno bitje, ki uravnava življenje v nebesih in na zemlji. Potem naj se pa čudimo, če nas ta ali oni zmerja z gospodom...

S. F.

Na pobudo komunalnega podjetja Snaga in s sodelovanjem skupščine mesta Ljubljana je bil sestanek, na katerem so vzdrževanja javne snage in odvoza smeti. Navzočim so zavrteli tudi vzgojno-propagandni film »Brigada nevidnih«. Inž. Dolinšek je prikazal sedanjo tehnologijo zbiranja smeti, razne konstrukcije vozil za prevoz smeti in smetnjakov ter perspektivni razvoj mehanizacije za naslednja leta. Inž. Smolinsky je prikazal posnetke o tej problematiki s terena; prikazuje urbano-urbanistične pomanjkljivosti v zvezi z odvozom smeti, neustrezno vzdrževana depoj-ska mesta za smetnjake in razne neprimerne odpadke itd. Splošno mnenje navzočih je bilo, da je film poučen in da bi vsekakor bilo dobro, ko bi ga zavrteli tudi širši javnosti. Tovariš Mlinar je v imenu skupščine mesta Ljubljana poudaril, da še tako visoka razpoložljiva sredstva ne morejo rešiti problema v celoti, če hkrati tudi občani ne spremenijo odnosa do čistote in lepše okolice mesta. V nadaljevanju pa je nakazal problematiko odlaga-

prašenju pri pobiranju smeti z manjšimi kontejnerji. V zvezi z odvozom odpadkov se pojavlja več problemov. To so še vedno divja odlagališča odpadkov. Delno je ta problem urejen s postavitvijo kontejnerjev na ustreznih mestih v Mostah in Šiški v skladu s posebnimi naročili krajevnih skupnosti ali občin. Delno pa je ta problem rešen z uvedbo NORBA sistema za odvoz odpadkov. Pri odvozu odpadkov so problem tudi neustrezne, ozke in slepe dovozne ceste, ki zelo otežujejo ali celo onemogočajo dostop smetirskim vozilom.

Za leto 1973 je iz mestnega proračuna namenjenih za vzdrževanje javne snage skupno 4.063.000 dinarjev, od tega za kritje anuitet za javne sanitarije 87.000, za luženje 394.000 ter za vzdrževanje in postavljanje novih koškov za smeti 80.000 dinarjev. Iz teh sredstev je v načrtu za leto 1973 predvideno čiščenje 2.200.000 kv m ali 65 odstotkov vseh površin na ureditvenem območju mesta.

V letu 1973 bo večja skrb posvečena vzdrževanju in postavljanju koškov za odpadke,

## Za »belo Ljubljano«

lišč odpadkov in dodal, da je »skrb za pridobitev odlagalnih površin zadeva mesta in občinskih skupščin«.

V razpravi je komunalni nadzornik skupščine občine Ljubljana — Moste — Polje tov. Intihar opozoril na »negativne strani mentaliteto prebivalstva. Minimalne mandatne kazni za onesnaženje javnih površin so neučinkovite in zato neprimerne. Uporabnih industrijskih odpadkov ne izbrabljimo dovolj in jih odmetavamo vsepovsod. Problem pa je, kdo je povzročitelj, ker ni vedno verodostojnih dokazov.« Predlagal je, »naj imajo komunalni nadzorni organi večja pooblastila v nadzorni in kaznovalni politiki«.

Predstavniki krajevnih skupnosti so bili prav tako enotnega mnenja, da je kaznovalna politika na področju zunanje podobe mesta premala in neučinkovita. Ljubljanskim občanom predlagajo, naj uredijo odnose z republiko, ki naj bi vsaj del sredstev od prekrškov odstopila ljubljanskim občinam za organizacijo komunalne milice in za neposredne sanacijske ukrepe v krajevnih skupnostih.

V uvodnem govoru je direktor združenega podjetja Snaga — Tlak Janez Urbanija poudaril pomen sestankov med komunalno organizacijo in predstavniki družbenopolitičnih skupnosti. Zavzel se je za kar najtesnejše sodelovanje med krajevnimi skupnostmi in občinami na eni ter občani na drugi strani.

Vodja javne snage in odvoza smeti v komunalnem podjetju Snaga Teodor Kranj je prikazal težave pri čiščenju in spiranju, zlasti glede na premajhno materialno osnovo, posledica tega pa je zmanjšanje obsega dela in pogostejše čiščenje kljub naglemu povečanju mesta. Opozoril je na nastajanje »divjih odlagališč«, ki kvarijo estetsko podobo mesta. Nakazal je prizadevanja podjetja Snaga v razvijanju primernejše tehnologije večjih odpadkov, zmanjšanju ropota in

zlasti tam, kjer je večja potreba zaradi poškodovanja in nasilnega odstranjevanja koškov.

Tovariš Doberlet iz krajevne skupnosti Tabor je kritiziral »način zbiranja smeti, ker so posode premalo čuvane. V krajevni skupnosti Tabor ugotavljajo, da pranje in dezinfekcija smetnjakov nista dobra.«

Predstavniki krajevnih skupnosti Stari Vodmat Kreč je govoril o spremenjeni sestavi hišnega smetja. »Problem je velika embalaža, ki se nabira v skupnih prostorih objektov. Menil je, da je potrebna prevzgoja prebivalstva, pa čeprav tudi z ostro kaznovano politiko. Tovariš Medvešek iz krajevne skupnosti Hinko Smrekar je poudaril, da je »pomembna tudi odgovornost samih občanov in hišnih svetov za čistočo«. Snaga organizira že več let skupaj s podjetjem Rast in stanovanjskim podjetjem Dom akcijo z imenom »Bela Ljubljana«. S to akcijo želi pritegniti mladino in ji privzgojiti čut za snago in lepše okolje mesta.

Financiranje javne snage in drugih komunalnih objektov je neurejeno. Med investicijami in vzdrževanjem kolektivnih komunalnih dosežkov obstaja razhajanje. Za potrebe vzdrževanja je potrebno najti dopolnilna namenska sredstva, in to iz povečanega prispevka za uporabo mestnega zemljišča. S temi dopolnilnimi sredstvi se bo to razhajanje zmanjšalo. Za ureditev normalnih odnosov na področju kolektivne komunalne porabe je potrebno čim prej ustanoviti samoupravno interesno skupnost, v kateri naj sodelujejo poleg predstavnikov komunalnih podjetij tudi predstavniki drugih političnih skupnosti in potrošniki komunalnih storitev. Ta skupnost naj s svojo dejavnostjo oblikuje temeljni odnos uporabnikov komunalnih storitev do varstva okolja, javne snage, zelenih površin in javnih naprav kakor tudi do zbiranja sredstev v te namene, so ugotovili vsi navzoči.

ZELJKO ZEBJA

Vaš prispevek naslovite na:

Uredništvo »Dogovorov«,

Ljubljana, Beethovnova 2, pritličje